

THESES INAUGURALES MEDICÆ GENERALES,

Quas

**TRINA
AUSPICE
MONADE,
GRATIOSO AMPLISSIMI MEDICORUM OR-
DINIS CONSENSU,
IN
ALMA ac PERANTI^{QVA} HIERANA
PRO
do vanedie.
LICENTIA,**

SUMMOS in ARTE MEDICA HONORES, JURA-

QUE ac PRIVILEGIA DOCTORALIA

legitime capessendi,
Publicæ ac placidæ Eruditorum Disquisitioni
subiicit

LIBRARY
JOHANNES BENEDICTUS
JAN. V. S.

EGEMANNUS, Inacensis,

In Auditorio Majori,

Horis confvetis.

Ad diem 20. Jūlij. Anno M DCCII.

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତପାଠୀ

ERFORDIAE
DU. LIEND. f. 16

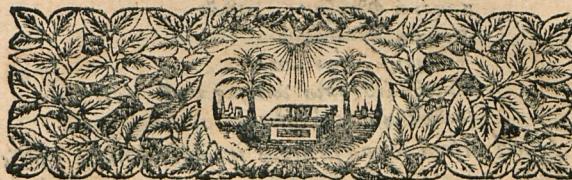
Excudebat JOH. HENR. GROSCHE Acad. Typogr.

TRINITATIS APOSTOLICAE COMMUNIONIS

TRINITAS
AUSPICE
MONADE

CAELESTIS APOSTOLICAE COMMUNIONIS
LITERIS DOCTA ET SCRA

TRINITATIS APOSTOLICAE COMMUNIONIS
LITERIS DOCTA ET SCRA

Σὺν Θεῖς τόχα.

Pindar. Nem. Od. VI.

PROCEMIUM.

Revitatem in dicendo vel scribendo ingenti decori esse scriptori. satis superque nobis testes sunt Lacedæmonij, qui, uti permultis olim, ijsdemque generosissimis factis excellere maximam sibi reputabant gloriam, ita in dictis breves esse omnium suarum virtutum punctum supplere prorato habebant, ideoque haud immerito ad longè, lateque proferendam eorum famam dicta hac βεγ-
χυλογία orbi literato proverbium facit. Non minus etiam antiquis Oratoribus, aliisque Scriptoribus hæc placuit βερχυλογία, ut sic loqui liceat, quos inter primas tenere videtur Pindarus, Illyricorum Poëtarum Aquila, qui in Pythior. Odā I. βερχυλογέφιλο sese sequentibus profitetur verbus:

III . H. T

A 2

Kapit.

Καρδιαι Φρεγγαιοι, πιλλαιν
Πλεγμα συντηλουσι
Ἐπι βραχει, μειων ἐπειν
Μαινονται θεραπων Σπλανκη κόροι αὐτοις
Διανη ταχηται αποδιν.

Quod autem longa satietas in describendis factis
facit, id etiam illa in enumerandis & nimis pro-
lixè enucleandis rebus aliis efficit, quamobrem
baud immerito pagellas, VARIOLARUM affe-
ctum, ejusdemq; therapiam excutientes, jamdudum
a me conscriptas atque praesenti inaugurationi con-
secratas, cum voluminis ferè formam ludant, ve-
re argi, ne ταχεις etiam quorundam αποδιν illæ ob-
tundant, cum & imprimis temporis ratio calam-
festinare imponit, cum Thesibus bisce breviori sty-
lo contextis permutare mibi persuasi, qui conatus
igitur fausto ut eat sidere, a Supremo Numinis,
omnis Sapientiae fonte supplex contendo.

THESIS I.

NOsse & callere benè proverbij communis Medicis,
MEDICUS est natura minister, nervum, omnium
in Medicina primum est.

TH. II.

Medicus γνωστος talis in praxi sua semper pro a-
mussi habere debet exemplar ipsius Oeconomia huma-
nae Præsidis, quod alias in Medicorum emolumentis
αυτοκρατορια Naturæ audit, alias Empirici nomine sigillan-
dus est.

TH. III.

TH. III.

Eadem tamen cum Natura semper viam calcare,
αλογεν esse videtur.

TH. IV.

Per principium corporis nostri effectivum movens,
quod convenientissimo titulo Natura salutatur, anima
rationalis supponenda, cui etiam & illæ actiones, quæ
minus scitè animæ, quam dicunt, sensitivæ, aliæ adscri-
buntur, assignandæ.

TH. V.

Actionum illarum, quæ intra corporis domicilium
peraguntur, licet nullam habeamus cognitionem, nihil
tamen impedit, quin eædem ab anima rationali prove-
niant.

TH. VI.

Magis veritati adblandiri videtur doctrina illa de
substantia activa elastica, quam Medicorum Scholæ spiri-
tus vulgo vocare amant, sic flexa, ut illa potius sese ha-
beat in corpore nostro organico, tanquam pars consti-
tutiva fibrarum motricium, quatenus motricium, quâm
ut illa statuatur medium aliquid animæ subordinatum
prægressâ electione partis, ab ejusdem determinatione
facta, effectivè movens.

TH. VII.

Qui non novit animæ habitudinem ad corpus con-
servatoriam, non novit etiam verus esse naturæ minister,
& consequenter Medici titulo indignus est.

TH. IX.

Longè à justo veritatis tramite aberrabit, qui ex su-
perficiarijs tantummodo circumstantijs morbi alicujus
saniorem pathologiam elicere molitur; hinc sola hæc
neglectio in causa est, quod tam multorum morborum

genuina pathologia à substantia salino-acri principaliter
& primariò incongruè petatur.

TH. IX.

'Αιμοφόβοι, qui venæsectionem obelisco notare in
Medicorum albo non erubescunt, nondum in hacarte
præclarissima scire videntur, quid distent æra lupinis.

TH. X.

Venæsecțio tempestivè administrata in febre arden-
te saluberrimum quidem remedium est, ubi verò sine
notabili plethora sub herba latet malignitas, eadem insti-
tuta mortis periculo ægrum exponit.

TH. XI.

Venæsecțio in variolarum affectu prudentiam
constitutam licet exposcat, penitus tamen illa mini-
mè contempnenda est.

TH. XII.

Risui sese prostituet ille, qui in curanda scabie mi-
neram impuram per crebriorem venæsectionem extirpa-
re intendit.

TH. XIII.

Non deplendi semper, sed & alterandi, derivandique
interdum finis svadet venæsectionem.

TH. XIV.

Medicus, qui benè prænoscere callet, meritò lau-
dandus, ad quem scopum collimat penitior temperamen-
torum sano sensu acceptorum cognitio, imprimis si æta-
tis rationem ac diversitatem cum illis benè combinat.

TH. XV.

Hoc medò non de morbis solùm præsentibus, sed
& de illis, qui imposterum insidiari aptisunt, hariolari va-
lebit.

TH. XVI.

TH. XVI.

Exactissima temperamentorum cognitio non solum est instar lucernæ Medico ad prudentiorem medicamentorum dispensationem, sed etiam ad legitimum latice sangvinei evanescendi modum per depletiones artificiales viam monstrat.

TH. XVII.

Motus extrinsecus suscepimus valde quidem conduibilis, & naturæ in mari microcosmico quasi remoranti secundi instar Zephyri est, idem tamen non cui libet temperamento adæquatus tristem sapienter ludum ludit, & pro diversa eorundem conditione febres inflammatorias, sangvinis extravasationes, apoplexiam, &c. Facilè excitare potest.

TH. XIX.

Quemadmodum omnes omnino actiones hominis morales ejusdem actionibus vitalibus & motibus in statu naturali respondent, hoc est, quod magis liberè, citè, expeditè &c. vel tardè magis difficulter, & minus expeditè respectu scilicet humorum & viarum in corpore perficiuntur actiones vitales, hanc utique ratione vel magis liberi, celestes, lata bundi, audaces &c. vel tristes magis, trepidi, suspiciosi, meticulo si &c. prolixiuntur actus morales: Sic etiam in statu præternaturali seu delirijs actionum moralium idem modus, majori saltem gradu accedente, observatur.

TH. XIX.

Quemadmodum in animi tranquillitate supremus sanitatis gradus consistit, ita & illud temperamentum, in quo animus ob proportionem meatuum respectu humorum transeuntium tranquillior admodum existit, omnium est optimum: Hinc temperamentum sanguineum non modo per hoc, quod in illo humores crebriosos,

eos-

eosdemque patulos aditus ad organa excretoria & trans-
 colatoria inveniant, ut continuò laudabilis mixtio ab he-
 terogeneitatibus impuris defendatur, sed & per hoc,
 quod anima ob dictas circumstantias summam etiam in-
 se agendi libertatem ac tranquillitatem nanciscatur, me-
 ritò censetur optimum.

TH. XX.

Motui fibrarum musculosarum tonico plurimum
 debetur totius existentiae nostrae permanentia, salvò quip-
 pe hoc robore fluidum nostrum purpureum, tanquam
 primarius vita nostrae thesaurus, in debita sua mixtione
 conservatur, particulaeque heterogeneæ continuò proscri-
 buntur, quæ conservatio aliàs vita formaliter audit.

TH. XXI.

Sal totius principij nostri essentialis secundarij, stru-
 cturæ nimirum fulcrum atque columnæ non ineptè præ-
 dicatur, cum illud mixtis mixtionem quasi largiatur, e-
 jusdemque tanquam anima materialis sit, uti acutissimè
 Illustr. Wedelius afferit in Pharmaciâ Aromaticâ Lib.
 II. Sect. IV. Cap. IV.

TH. XXII.

Aër impurus, atque heterogeneis qualitatibus in-
 prægnatus est fabricæ nostræ ex variorum elementorum
 moleculis *dispergitis* compactæ hostis infensisimus.

TH. XXIII.

Quemadmodum in genere quò magis de sulphure-
 itate, ut sic loqui licet, corpus aliquod participat, eò
 magis etiam corruptioni putredinosæ obnoxium est, ita
 etiam in specie corpus temperamento cholericò su-
 perbiens omnium facilius, citiusque dictam ob causam
 ejusmodi putredinosas corruptiones subire aptissimum
 est.

TH. XXIV.

TH. XXIV.

Uti omnis omnino putredinis ratio formalis in particularum invicem congregatarum destructione consistit, ita & sanguinis corporisque nostri putredo particularum suarum connexarum actualis divulsio est.

TH. XXV.

Dissolutionis autem hujusce arietes potentissimi esse possunt aqua, omnis fermentationis macrocosmicae instrumentum domesticum, & sal aliquod sulphureo-tenerimum agilissimum.

TH. XXVI.

Dicta vis horum principiorum deleteria subeundi motus cum reliquis corpusculis ineptitudini debetur.

TH. XXVII.

Hæc verò ineptitudo ex particularum partim gravitate, partim verò earundem subtilitate resultare videtur.

TH. XXIX.

Podagræ causa materialis non in acrimoniâ principaliter, sed potius sanguinis aliqua stagnatione quaerenda est, hoc enim illius circumstantiae evincunt.

TH. XXIX.

Quod mali hypochondriaci causa formalis minime in passivis, sed purè activis, id est, aliqua intentione suscepitis motibus investiganda sit, extra omnem dubij formem apparent.

TH. XXX.

Singula pathemata venæ portæ, ob quæ haud incongrue hominum carnificina audit, primariam sui causam nequaquam in salino acida obstruente, sed potius justò spissiori sanguinis qualitate collocatam habent.

TH. XXXI.

Unde emergit, omnium medicamentorum in affe-

B

tibus

Etibus, v. gr. hepaticis, spleneticis, hypochondriacis &c.
quin immo & ipsis impeditis mensibus propinatorium,
tum & taliū, tum & aliorum, quam præstant, efficaciam
unicē consistere in virtute leniter & successivè adstrictoria
& resolvente, non verò aperitiva & absorbente.

TH. XXXII.

Temperamentum sanguineum inter omnia tempe-
ramenta pronissimum est ad podagricos, ischiadicos, ar-
thriticosque affectus, ratio in promptu est, si affectus isti
à genuina sua causa petuntur.

TH. XXXIII.

Nitrum cautè ac prudenter propinatum, uti Natu-
ræ excruciatibus hypochondriacis naufraganti sacra an-
chora est, ita imprudenter, & solum eidem exhibutum, in-
mari microcosmico velificanti pernitosissima remora-
est.

TH. XXXIV.

In affectibus spasmodicis cum diarrhoea conjunctis
præstat cinnab. nativam vel iðij parcius propinare.

TH. XXXV.

Camphora & nitrum vix alijs medicamentis cedunt
in foro Medico, sed granum salis in dispensatione expo-
stulant.

TH. XXXVI.

Solamen miseris febre malignâ laborantibus atque
gangrenâ correptis Camphora est.

TH. XXXVII.

Cum & iðio dulci in temperamentis siccioribus & im-
maturioris ætatis subjectis cautè mercari debet Medicus.

TH. XXXVIII.

Caveat præterea Medicus, ne in dispensatione il-
lum

lum Θbus corrosivis admiseat, vel saltim ne fortiore tritione in mortario, si aliquando Θia addere libet, illum exerceat, alias exuvias suas depositas facilè recipere potest.

TH. XXXIX.

Vix benè consulit ἀγρο Medicus ille, qui febrim ardentem in intermittentem mutat.

TH. XL.

Subiecta cacochemica & paralysi correpta & ener-
vata pressō pede insequitur sphacelus.

TH. XLI.

Operandi medicamentorum rationem non à stami-
num semper suorum connexione ut sic, sed ut tali, spe-
cifico nimirūm conceptu juncta petendam esse, extra a-
leam positum.

TH. XLII.

Medicamenta nervina, quicquid agunt in corpore,
id roborando & leniter adstringendo, non verò aperien-
do agere, videtur indubium.

TH. XLIII.

Affectus nervorum non obstrunctiones, sed relaxa-
tiones potius pro suis causis agnoscere videntur.

TH. XLIV.

Opium in minori dosi exhibitum est anodynūm, in
majori autem propinatum fit narcoticum.

TH. XLV.

Opium constare ex Θe quodam acido & ᾧ grossi-
ori, testis ejus sapor amarus, ipsaque amaritieci ratio est.

TH. XLVI.

Amarum enim nihil aliud esse, quam ᾧ grossius cum
acido combinatum, ex commixtione olei Θti cujuscunq;
cū οὐ Θli producta amaritudo, nec non succi absynthij
ex affusione Θti factā procedens Θtis corrosio probant.

B 2

TH. XLVII.

TH. XLVII.

Oleum ab ∇ a & terra subtilissima suam habere essentiam, certa ejusdem resolutio confirmat.

TH. XLVIII.

Omnium Θ ium mater terra est.

TH. XLIX.

Θ ium genesin subterraneam instrumentaliter ab ∇ a, efficienter autem à spiritu mundi fieri, videtur probabile.

TH. L.

Quod ignis $\phi\lambda\omega\gamma\sigma\nu$ materialiter interdum concurrat cum rebus eodem vexatis, non ex una solùm innocentia ratione.

TH. LI.

Licer ol. Ω tum quocunque convenienti admixto acido in resinam friabilem abire cernas, minime tamen illud ejusdem essentiam formaliter ingredi scias.

TH. LII.

π Φ is acidus à π u \oplus li, & π Θ * acidus à π u Θ is communis non materialiter, sed formaliter ab invicem differunt.

TH. LIII.

Affectus animi, licet ad incitas hominem sèpius redigant, interim tamet & ingenti saluti esse posse, multiplex testatur experientia.

TH. LIV.

Sub variolarum causa $\theta\epsilon\nu$ aliquid militare, veritati multum refragari, paulò altius rem ruminanti vix viderunt.

TH. LV.

Ad partum felicem justum tempus expectandum est.

TH. LVI.

TH. LVI.

Plurimum interest, discernere legitimos partus dolores à vagis & transitoriois, siquidem parturiens, de cuius cordi luditur, ingenti saepius cum periculo atque insequentia *duschnia* hanc ignorantiam luere necessum habet.

TH. LVII.

Non enim partum accelerare embryonem, nec justum partus tempus adesse, dolores semper indicant.

TH. LIX.

Prudentis itaque Naturæ Consiliarij, qualis esse debet Medicus, est, in ejusmodi casu carminativis prius tentare rem, an dolorum fortassis flatus, ut plerumque fieri solet, in causâ sint, aliisve pro re natâ medicamentis antispasmodicis, antequam ad conflictum provocet.

TH. LIX.

Ut nimis citò, sic etiam debitò temporis à Naturâ *čreptus* per dolores *ē aqūn* constitutos expostulatò articulò præterlapsò, occasio calva est, ipsaque parturiens profundissimo malorum mari immergitur.

TH. LX.

In legitimorum & spuriorum dolorum eruenda veritate benè attendat Medicus vehementiorem urgentiam, progressivam aductionem atque invalescentiam, & motionem, negatâ tamen promotione, prior symptomatum ratio illorum, posterior verò horum actualem existentiam probant.

TH. LXI.

Uti verò hæc facilè fucum Medico facere, illumque fallere possunt, ideo non temerè fidat, multò minus medicamentorum præscriptionem expulsioni accommodet, quamdiu fœtus apparentiam in orificio uteri interno non perspectam habet.

B 3

TH. LXII.

TH. LXII.

Excrementorum tām fluidorum, quām solidorum
excretio, veri adventantis hospitis ut plurimum p̄cūr-
sorēst.

TH. LXIII.

Caveat mulier pr̄gnans maximē à carbonum
brioribus insessib⁹s, omnemque occasionem vitet, quæ
nimia humitatis assumptioni atq; dissipationi interficit.

TH. LXIV.

Febris paulò ante partum exorta immane parturien-
ti periculum minatur, maximēque difficilem partum il-
li ominatur.

TH. LXV.

Emissas aquas partum p̄cedere solitas, si non sta-
tim sequitur foetus, conflictum parturienti p̄fagit.

TH. LXVI.

Totius denique partus negotij cardo in hoc vertitur,
ut invita Lucinā nil temerē perficiatur, eademque propi-
tia nil imprudenter omittatur.

S. D. G.

Nobilissimo, Clarissimo nec non Experientissimo

DN. JOHANNI BENEDICTO
EGEMANNO, Isenacensi,

S. P. D. simulque de Specimine Inaugurali gratulatur,
feliciaque omnia appreccatur

JUSTUS VESTI, Med. Doctor, Pathologiae
P.P. suæque Facultatis p.t. DECANUS.

A Rtem nostram Medicam inter alias omnes nobilissi-
mam, saluberrimam, imò mortalibus summè neces-
sariam esse, quivis facilē fatebitur, qui ullo unquam peri-
culoso laboravit morbo; siquidē nulli magis vicisitudini
ho.

homines sunt expositi, quām illi, quā valetudinē concer-
nit. Ratio fragilitatis hujus in corpore humano ab eo po-
tissimū dependere videtur, quod mortalium plurimi sīnt
gulosi & intemperantes, nec in alijs regimē dīæticā pro-
bè observent. Verūm, quod sanitas hominū interdum in
horas sit mutabilis, juxta *Helmontium* ab ordinatione ma-
ximam partem dependet Divina, quippè DEUS Ter Opt.
Terque maximus ob peccata, ut alii malis & pœnis, ita-
etiam morbis punit atque castigat legis transgressores.
Cūm autem misericordia Divina sit immensa & infinita,
creavit quoque DEUS Medicum juxta Scripturam, qui
opera charitatis in langvente proximo exercere ac amis-
sam sanitatem, quantum fieri potest, debet restituere:
Non quivis enim morbus ope Medici extirpari potest,
cum stipendium peccati mors sit juxta Apostolum. Eru-
ditum autem, pium ac probum intelligo Medicum, cuius
actionibus DEUS benedicit, non verò indoctum, impium
aut empiricum, quorum intuitu Medicina homicidio-
rum ars eset, uti sarcassicē eandem nuncupat *Cornelius*
Agrippa in libro de Vanit. Scientiarum. Quām optimē pro-
inde fecisti, Nobilissime DN. Doct̄orande, quod non solum
studium Medicum methodicē ex ore doctissimorum Vi-
rrorum hauseris, privatā diligentia percepta ruminaveris,
sed quod etiam Bataviam adiens varia curiosa in illa sis
admiratus atque cum Medico studio virtutibus ac pieta-
ti Te totum mancipaveris. Cujus rei cūm vitæ tuæ ge-
nus, tum exantlata examina, à Facultate nostra legitimo
modo instituta, manifestum præbent testimonium. De
egregio insuper Specimine Inaugurali Tibi gratulor, cum
adnexo voto, ut praxis in posterum tua sit felix ac fortuna-
nata, DEUSQUE Ter Opt. Max. in multorum ægrotantium
solamen quām diutissimē Te salvum & in columem ser-
vet! Vale.

AnnVS

*A*nnVs aDeſt , qVo te DoCtorIs pVrpVra.
VeſtIt:
*I*feLIXgaVDe: IVre brabeIa gerIs.

Hoc Chronodistichon Excellentissimo atque
Prænobilissimo DN.Doctorando JOHAN-
NI BENEDICTO EGEMANNO, antiquo
suo Amico ad cineres usque colendo gra-
tulabundus

f.

Henricus Fridericus Avemann,
Inaco-Thur.SS.Th.Stud.

*L*A Couronne des vertus
Ne sera pas impetrable,
Que par diligence assidue
Et conduite louable.
C'est, qui a bien approuvé
Vous Monsieur Eggeman,
Qui en êtes élevé
Au nombre des savans.
Voila je souhaite
A ce jour de gloire
Tous mille bons attrait,
Tenes en memoire,

Celui, qui vouloit ajoindre ce peu de mots,
assavoir votre Serviteur

Wolff Conrad Grosgebaur,
Etudiant des Loix.

*W*olff *C*onrad *G*rosgebaur

ULB Halle
001 608 150

3

56.

vDn8

V817

THESES INAUGURALES MEDICÆ GENERALES,

Qua

TRINA AUSPICE MONADE, GRATIOSO AMPLISSIMI MEDICORUM OR- DINIS CONSENSU, IN ALMA ac PERANTI^{QVA} HIERANA PRO de variolos. LICENTIA,

SUMMOS in ARTE MEDICA HONORES, JURA
QUE ac PRIVILEGIA DOCTORALIA
legitimè capessendi,
Publicæ ac placidæ Eruditorum Disquisitioni
tabiicuit.

IUDICIA
JOHANNES BENEDICTUS
EGEMANNUS, *Isracensis,*
in Matis.

In Auditorio Majori,

Horis consuetis,

Ad diem 20. Julij. Anno M DCCII.

卷之三

ERFORDIAE

OH. HENR. GRO

卷之三

Excudebat JOH. HENR. Gresch Acad. Typogr.